

Előfizetési díj:

Egész évre 10 K —
 Fél évre 5 K —
 Negyed évre 2 K 50 f —
 Egyes szám ára 20 fillér.

ZALAMEGYE

Hirdetések:
 = Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K

Kéziratokat
 nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Az ingyenes oktatás.

Annak a korszakos, az egész nemzet életét átható nagy munkának, amely Magyarország ujáteremtése végett egy negyedszázaddal ezelőtt megindult, elérkeztünk egy igen jelentős állomásához.

Magyarország ma renaissance-korát éli! A mai modern Magyarország közkulturális előhaladásának kétségtelenül egyik legnagyobb biztosítéka az a törvény, amelyet a mult koalíciós kormány közművelődésügyi minisztere: Apponyi Albert gróf alkotott az állami közoktatásügy reformjáról. Ez az elemi iskolai oktatás ingyenessége, amely szeptember 1-én lépett hatályba!

A haladásnak, a magyar nemzeti művelődés minden igaz barátjának örömmel kell fogadni ezt a törvényt, amely nagy lendülettel fogja előbbre vinni faji előhaladásunkat az emberiség legműveltebb népeinek kulturnívója felé.

Ezzel a most kibocsátott rendelettel, amely az ingyenes népoktatás megkezdését jelenti és végrehajtását írja elő, leomlott az utolsó válaszfal a művelt népeknek abban a falankszrendjében, amely eddig minket még elválasztott a nyugateurópai nemzetektől. Megszűnt a tanulás munkájának egy nagy akadály, a szegénységet visszautasító tandíjkötelezettség s máttól

fogva ebben az országban minden mégyannyira földhöz ragadt koldusnak gyermeke is részesedni fog a kultúra áldásában, a tanításban, mert az iskolák nemcsak nem kérnek többé pénzt a tanításért, hanem könyvekkel, ruhával, étellel sőt ezen felül még ösztöndíjjal is ellátják a hozzájuk folyamodó tanulókat. Egyszerre olyan fontos szerepe jut ezzel a népoktatásnak, mint a nagy Üdvözítőnek, Krisztusnak, aki messzire hirdette: »Engedjétek hozzám a kisdedeket...! — és folytatja az iskola: — hadd öleljem magamhoz őket s hadd részesítem ezen a földön az első üdvben, a tudásban őket!«

Ezzel megindul a falu kulturájának gyönyörű munkája! Nem lesz ezután hely széles szép Magyarországon sehol sem, ahol, ha nevelni, tanítani akarja a szülő, a föld jámbor munkása a gyermekeit, hogy ne részesedjék ebben a támogatásban.

És Magyarország negyvennyolc vármegyének első kulturtényezői, negyvennyolc alispán éppen most határozta el, hogy megkezdje a magyar falu kulturájának kiépítését. Negyvennyolc vármegye! Magyarországnak több mint háromnegyed részében összefognak a megyék lakosságának vezetésére hivatott fők s komoly, szent foga-

dalmat tesznek, hogy megkezdik a maradiságnak, a testi és szellemi elmaradottságnak régi, irdatlan televényéből, a falu életéből kigyomláni az üszköt, fekélyt, gyomot, sok rossz ártó szokást, megannyi akadályát a haladásnak, a fejlődésnek. Szinte szédítően szép probléma, de erős, fajszerető lélekkel, nagy elhatározással összefogván az államnak és társadalomnak vezető erői egymással: nem lesz kétséges a siker!

Ennek a nagyszabású fajéleti reformnak első lendítője az ingyenes népoktatás s ha a tanító, jegyző, szolgabíró, orvos, kántor és pap összefognak egy lélekkel, egy szívvel, egy akarattal, akkor diadalmasan fog megindulni a megerősödött Magyarország nagy renaissance-száának gyönyörű munkája!

Akkor elhallgatnak majd az ócsárló magyargyalázó, tájékozatlan, roszakaratu külföldiek örökös vádjai ellenünk s megfordul az ellenszenv barátságá, ha megismerik, hogy ezen az ősföldön, amelyet vérrrel és dicsőséggel váltottunk örökidőkre magunkhoz, majdan ugyanolyan lobogó lánggal fog égni a tudás, az intellektualizmus fáklyája, mint a legelőrehaladottabb népek között, hogy segítsen bevilágítani vele a Földnek minden zugába.

Örök család.

Irta: Zala Lilly.

Luciane Griseni azon az estén a szokottnál kellemetlenebb hangulatban volt. Nem tudott írni. A képek összezavarodtak agyában. A rim, mely különben annyira engedelmesskedni szokott parancsszavának, most fegyelmezetlenül, lázadóan menekült előle.

Míg gondolatai makedusul forgolódtak egy kedves és illanékony ötlet körül, amelynek zavarosan érezte megkapó alakját, ő maga tétlenül, megbénultan ült székén; az ötlet vem vált ki világosan és tiszta elméjéből nem ébredt, mint ahogy szerette volna, reszkető alkotásban életre.

Ugy tetszett neki, mintha közéje s a teremtő eszme közé sűrű fátyol ereszkedett volna, amelyet nem tud föllebbenteni, vagy hogy mintha az eszme sokkalta magasabban volna, semhogy elérhető, sokkal finomabb, semhogy igába foghatná.

A hasztalan igyekezéstől fáradtan letette a tollat és kiment az erkélyre. Hűvösödött, a nap mind lejjebb, lejjebb ereszkedett a végtelen sík ég elmosódott szemhatára felé. A rézutas sugarak a fák törzsére vetődtek s az egész fásoron végig árnyékban hagyták a fák koronáit. Helyenkint azonban megszakadt a fásor folytonossága, elétárukt a síkság és a fák szellő mozgatta lombkoronája és néhány ház meleg, élénk fényességbe borult.

Március volt az idő. Luciano szerette ezt az évszakot, azt a halovány, de ígéretekben oly bőkezű tájképet. Egész gyöngéd költészetét kiereszte. Szerette volna leírni és élő, plastikus alakban jeleníteni meg a gondolatokat és érzéseket, melyeket a táj ébresztett benne. Se közönségesek, se szónokiasak nem voltak azok az érzések s ha sikerült volna belevinni versoraiba idegeinek remegését és a könnyeket, amelyek a szíve feekén összefutottak, se meddő, se hitvány munka nem lett volna az.

Lenn a fasortól jobb kézfelől egy platánfa csoport közelében egy idő barnította vén ház állott. Szép motívum volt, de Luciano nem mert közelebbe menni, mivel attól tartott, hogy valami közönséges részlet tönkre találja tenni az egész hatását. Az a fa csoport, háttérben az opálszínű égbolttal s az ellentéttel, melyet a régi falak alkottak, mintha derült magafeledésre csábította volna mindig. És a dus levélbokréták, amelyek a zöld szín leggyöngédebb árnyéklataival hajtottak ki tavasszal a kecses galyakon, hogy hova-tovább a legbizárabb őszi alaklásokon menjenek át, mindig felvidították, mint egy tréfás énekkar, amelyet kristályos hangu vig kacagás szakit olykor félbe és ragyog be.

Azon az estén ellenkezően volt: az elkényszeredett galyak és a feketés törzsek tragikusoknak tetszettek.

Ah! ő benne volt a tragédia: és lelkeknek

elhomályosult tükrében mélabus képet váltott minden.

Ez a keserű gondolat sor hirtelen önönmagára térítette figyelmét. A szellemi tehetetlenség és erőfogyottság ilyen pillanataiban inkább művészek érezte magát, mint valaha, mert fel tudta érni eszével a dolgokat és mivel meg volt benne az a képesség, hogy meg tudja ragadni az érzések egy-egy drámai helyzetét, a külső dolgok egy-egy költői alakulását: viszont azonban bizonyos volt róla, hogy elméjének alkotásai számára nem tudott volna eleven alakot találni, afféle körülbelül való megoldással pedig be nem érte volna.

Holott a technikai készség ujjaiában volt. Síváran tanulmányozta azt, felkutatta leghomályosabb tekervényeit, kihüvelyezte legmélysegebb és legtitokzatosabb nehézségeit.

Mindhiába. Valahány tárgy, annyira előre nem látott nehézség. Mindannyiszor újabb technika, újabb tanulmány szükségére.

Keserű mosollyal és a mély elbátortalanodás érzetével méregette a megjárhatatlan távolságot, mely a legügyesebb kivitelt is elválasztja a teremtő gondolattól.

Éz ez a gondolatfolyamat még keserűbb következtetésre ragadta. A teremtés szüksége a gyöngé lekek és a szegény ördögök betegsége, akiknek a művészet a mindennapi kenyér megszerzésére való csak.

Szeretlenség.

A magyar családok társasági élete a züllés útjára jutott. Szinte megdöbbentő a szeretetlenség, amellyel egymás mellett élünk, egy városban, egy utcában lakunk hozzánk méltó családokkal és magánosokkal s elmegyünk évekig, évtizedekig mellettük, anélkül, hogy közelebbi ismeretségbe jutnánk egymással. Ez letagadhatatlanul kulturahiányra mutat közöttünk.

Társasági életünknek ez a megdöbbentő jelensége egyik legnagyobb hibája szociális elmaradottságunknak s az életben százszor és még többször megérezzük a hatását, noha erre a legkevesebb ember gondol.

A magyar faj önszeretlenségének ez a szimptomája nem régi keletű. Alig 60—80 éves. Még nem merültek el a feledésbe az apáink és nagyapáink idejének híres magyar vendéglátásai és a szomszédaiknak adott udvarolások, amelyeket esodaszépen megírt néhány krónikásunk. Ha ilyenekre történik ma előzés valamelyik társaságban, rendszeren azt a stereotip választ adják, hogy: — »hja! — azok boldogabb idők voltak! — akkor az emberek könnyebben éltek! — vagy ezekhez hasonló más abszurd feleleteket!

Ezek a felszínes gondolatok pedig csak arra jók a legtöbb talmi bölcsnek, hogy a saját gyengeségeit takargassa velük. Miért voltak azok az idők boldogabbak? — miért éltek akkor az emberek könnyebben? — erre mindjárt készen lehetne a helyes felelet: — éppen azért, mert akkor az emberszeretet, az egymásisziertet még a magyar polgár erejéhez tartozott! Azoknak az időknek emberei még nem izolálták magukat annyira egymástól, amint ezt ma minden ok nélkül megtaláljuk magunk között. És akik akkor nem érintkeztek egymással, noha ismerősök voltak, ott abba az izoláltságba bizonyosan súlyos kriminalis okok, mély sértés, vagy általában olyan okok játszottak közre, amelyek érthetővé tették két családnak egymástól való távolmaradását.

Hanem nézzünk csak körül ma magunk között, milyen okok miatt tartjuk magunkat távol érdemes emberektől! A kisvárosok társadalmának első kulturéleti fokmérője a Kaszinó. A zalaegerszegi Kaszinónak több mint 150 tagja van. Természetesen az intelligencia számához mérten lehetne több is. Bár a Kaszinónak elég sok tagja van, hónapról-hónapra csakugy ásit az ürességtől s csak néhány ember, alig 7—10 jár fel oda elég gyakran.

Ennek kétségtelenül első oka az emberszeretetnek, a társasági élet érzékének hiánya. Polgártársaink legnagyobb része valóságos kulturaiszonyban szenved. Nem szeret még olvasni sem s így nem szeret és nem tud társalogni sem. Ha egy mai magyar kimegy a lakásából, mind-

Nagy megvetően vállát vont. Egyik kezével hajába markolt, amely hullámos fürtökben omlott le homlokára és ideges élénkséggel simította hátra.

Következtetése, úgy tetszett neki, megdöntetlenül igaz és gondolatban azzal egészítette ki, hogy mennél inkább koptatja magát a forma tanulmányozásában, annál inkább vész oda az érzés frissesége, a képzelet hatalma, a gondolat mélysége. Nagy és boldog művészeknek csupán azok érezhetik magukat, akik be tudják érni annyival, hogy a képzeletük elé idézett művet abban a ragyogó szépségben és ideális tökéletességében nézessék szerelmes szemmel, melyet az a valóságban sohasem tudna elérni.

Néhány pillanattal utóbb még keserű mosolyra huzódott szája, mint az imént és egy karosszékbe bocsátkozva, mely az erkélyen volt a geraniumok és veres violák között, a kételkedés hangján dünnyögte: — Tehetetlen és buta ember te! A kevélység, amely leplezni szeretné tehetetlenségedet, arra ösztökél, hogy megtagadd a művészetet!

A nap ezenközben leáldozott. Könnyű köd ülte meg a tájat.

A fák feketén váltak ki a szürkület opálos fehérségéből.

Az utcán kigyultak a lámpák. Luciano megint elmerült a dolgok és változatos kifejezéseik

járt az utcán elárulja, hogy nem szeret társalogni, mert nem szereti az embertársait. Nem szereti magát sem. A magyar ember elkülöníti magát a vasuti kocsiban, a kávéházban, a vendéglőben, a színházban, mindenütt, ahol csak alkalma nyílik rá s csak egy-két ismerősével, majd mindig ugyanazokkal van együtt, vagy pedig azokkal az alkalmi ismerősével, akiket egy szűk kis helyen már ki nem kerülhet. Még azt a szomorú jelenséget is lépten-nyomon meg lehet találni, hogy az egy hivatalban, vagy egy hivatalban működő emberek is ridegen elkerülik egymást.

Az ilyen elriasztó izoláltságnak nem lehet magyarázatul adni gazdasági okokat sem, mert ismerőseink és barátaink nem a lakomákért, költséges traktátumokért járnak el hozzánk, hanem a szíves szóért s ha van is néhány kivétel, ezzel nem dől meg ez a megállapítás. Több tiltakozást lehet hallani ma is még a vendégek között a költségeskedő vendégfogadásokért, mint amennyi panaszt vagy szemrehányást az egyszerű polgári fogadásért. Csak azt kell megérteni, hogy a vendégfogadások, a vendéglátások nem a lakomákért folynak, hanem azt mindig a háziak hiúsága teszi lakomákká, ha nem tisztán, valami rendkívüli alkalomra szóló lakomára hívásról van szó.

A társasági életnek sokkal szebb oója és rendeltetése van a prózai lakmározásnál. A társas érintkezésnek mindig az értelemhez és az érzéshez kell szólni. Az élet száz meg száz változataiban egymás tanácsára, utbaigazítására, szellemi és erkölcsi támogatására van szükségünk s ez nemcsak magunknak válik hasznára, hanem a társadalomnak is. Miért tört nagyvá vajjon az angol, a német, a francia vagy a japán társadalom? Tisztán az egymásmegértésért, egymásiszierteért, egymássegítésért s azért az egészséges fajszeretetért, amiket nálunk, magunk között hiába keresünk!

Igy pusztulunk, így értéktelenedünk el! Így vesztünk a nemzeti erőnkől évről-évre, amíg majd bekövetkezik az az állapot, hogy többé nem tudjuk magunkat összehozni a legfontosabb nemzeti életmozgalmakban, életkérdésekben sem.

Ezeknek a messze kiható, rendkívül káros szétválási, különélési törekvéseknek véget kell vetnünk. Értsé meg mindenki, akire ez az apostrofálás ráillik, hogy magának árt elsősorban avval, ha izolálja magát embertársaitól. A társalgásnak életszükségletnek kell lenni egymás között. Ez erőt ad törekvéseinknek, megédi az akaratomkat, élmesebbekké tesz s elősegít a jólétünkben. Két szívnél már kétszeres érzései, két agyvelőnek már kétszeres gondolatai vannak. S le kell végre szokni arról, hogy embertársainknak folyton a hibáit kutassuk, ott is, ahol nincs, akkor is, amikor nem kell. Nem

szemlélésébe. Kissé utóbb azon vette észre magát, hogy a haja nedves lett, tagjai megmerevedtek. A hidegtől végig borzongott teste és az arra kényszerítette, hogy a szobába vonuljon. Mindazonáltal, minkeleltte betette maga mögött az üvegajtót, mint akit a művészlélek legyőzhetetlen megindultsága tart fogva, megállt egy pillanatra és nézett ki az éjszakába. Az inas letette az asztalkára a meggyújtott lámpást, az újságokat és az utolsó postafordulattal érkezett leveleket.

Luciano felbontott néhány újságlapot, hevenyében végigfutott a oikkeken, a melyek a legutóbbi könyvről emlékeztek meg s hol mosolygott nagyot egyet-egyet, hol vállát vont a könnyedén. A levelek közt akadt egynéhány olyan, amelyben földik, barátok örömeiket fejezték ki a dicsőségen, a melyvel szülőhazáját elaraszította, másokban kezdő kartársak küldték el dolgozataikat, hogy olvassa el őket, mondja el róluk nézetét, keressen számukra kiadót és írjon könyvük elé előszót: — szemé azonban nem ezeken, hanem egy monogrammos nagy nyitott borítékon akadt fenn, melyben egy kis karton lap volt:

Emme Gallesi és Giorgio Papani jegyesek.

Félre dobta a karton laposkát és elgondolkozott. Egyszerre megjelent előtte a leánykának nyulánk alakja, akivel néhány évvel azelőtt sokat érintkezett, megjelent, ám nem az emléke-

született még ezen a földön olyan ember, akiben hiba ne lett volna. A műveltség csak akkor válik igazi értéké, ha a saját hibáinkat belátjuk s igyekszünk levetkőzni, és az embertársaink hibáit megtudjuk bocsátani.

Közegészségügyünk.

Irta: Dr Bognár Oszkár.

Talán már elmondhatjuk, hogy a kolera veszedelme elmúlt fejkül fölül; talán megmenekül ez az amugy is sok osapástól látogatott ország egy borzasztó járvány borzalmaitól. Egy nyomat azonban okvetlenül hagy maga után, — ami alkalmasint javunkra szolgál, — azt t. i., hogy fellebbentette a fátyolt a közegészségügyi igazgatásunkról és az észiai kolera fenyegetése beigazolta azt, hogy közigazgatásunk milyen észiai.

Már maga az, közegészségügyi törvényünk, 1876-ból való, eléggé bizonyítja azt, hogy egészségügyi adminisztrációnk elavult. Az a sok esodás felfedezés, új ismeret, ami az orvosi és egészségügyi tudományokban napfényre került, nem tudta rábirni az illetékes köröket, hogy évtizedekkel előbb hozott törvényünket a modern élet követelményei szerint átalakítsák. A régi törvényt toldozzák-foldozzák rendeletekkel, melyek természetesen ad hoc adatnak ki és nélkülöznek mindenféle egyöntetűséget, vezérlő irányelvet.

Ezen a téren is, mint minden olyan téren, ahol kulturáról van szó, fogott a magyar átok: minden a politikába fullad bele. Közegészségügyünk a legilletékesebb ember: Andrássy Gyula gróf, Magyarország volt belügyministere mondotta a legilletékesebb kritikát, szomoruan konstataulta, hogy nem áll fokon, mint az kívánatos lenne, de egyszerre rámutatott az okra is, t. i. arra, hogy a politika tereli el a figyelmet és vonja el az erőt az alkotó, kulturumunkától. „Még az egyetemi tanárok is — panaszkolja Andrássy Gyula gróf az orvosoknak Miskolcon tartott gyűlésén — előbbrevalónak tartják a politikát és saját karrierjük megalapozását, mint a tudományok előmozdítását.”

1876 óta gyökeres változás állott be ugy az orvosi tudomány, mint a higiénia terén és bámulatbaejtő felfedezések és gazdag ismeretek terelték ezeket új irányokba. A bakterologia óriási haladása és pozitív eredményei beigazolták, hogy a legtöbb és legpusztítóbb betegség az emberi szemmel egyáltalán nem látható, csak ezerszeres nagyítások mellett érzékelhető bacillusoktól ered és a betegségek elleni védekezés az ezek elleni óvintézkedésekben áll, amelyek közül leghathatósabb a folytonos és lehető tökéletes tisztaság. — Hogy ezen a téren hogyan állunk, arról azt hiszem jobb nem beszélni. —

zet félálmban, hanem élő, való és dobogó szívvel, a minőnek ismerte és szerette volt. Igen szerette! Ebben a pillanatban oly erővel érezte azt, mint még soha. És a leányka szende mosolya és mélységes tekintete világosan megmondották neki, hogy szerelme nem viszonzatlan.

Kárba veszett vigasztalódás. Szegény Emma! Minthogy talán hibásabb volt a fájdalom, melyet a leányka okozott, semmint meg mert volna gyónni magának, elmenekült akkor előle, elmenekült aljassan, mert feleségül kellett volna vennie — és a házasság szédülté volna a szerelmet, a család lehetetlenné tette volna a művészetet. Legalább akkor így tetszett neki.

És most, hogy mindazonáltal kettejük váratlan találkozásáról álmadozott, a leánnyal való találkozásáról, aki immár nem rabszolgája szüleinek és a kit a művészet és dicsőség s hétköznapi szokásai és alakiságai fölül emelt egy hitvány kis laposka, ime lakonikusan tönkretette utolsó csalását.

Talált azonban a levelek között egyet, melyre az imént ügyet se vetett. Megismerte boritékján küldőjének sajátos írását. Edvigetől való volt a levél, órára-perere választott kedveséé, hirtelen és verőfényes mámorok jókedvű sugalójáé, a ki meghívta magához. Elmenjen? El hát... Miért ne menne? Sőt rögtön indul, jó szórakozás lesz... Átöltözött és elvitte az ajtó kulcsát,

Elszomorító, ha az ember a mostani kolera veszedelem alkalmából kiadott ministeri rendelkezéseket olvassa. A legeslegelősebb tisztasági követelményekre, kemény bírságok terhe alatt kell szorítani az embereket, mikor igazán csak a tulajdon érdekeikről van szó. A lakások tisztaságát, azok tisztításával, szellőztetésével egyáltalán nem törődnek; de még ha szellőztetni akarnak is, hogy tehetnék azokon a tanyéri ablakokon át. A trágya- és szemétdombok egészen a lakhely mellett, a legeselősebb óvintézkedések nélkül. A nagyobb városokban a szemétkihordás, utóatisztítás, csatornázás olyan patriarchalis állapotban van, hogy csak egy kisebb mérvű kolera kellene és ezrével hullanának az áldozatok.

Igen nagy tévedés azt hinni, hogy a szegénységnek okvetlenül együtt kell járnia a piszoktal; hiszen a tisztasághoz csak víz és levegő szükséges. Ezen a ponton vár a szép feladat a közigazgatásra. Ennek lenne hivatása, hogy erről a népet felvilágosítsa, természetesen nem gőgös rendletekkel, bírságolással, hanem felvilágosító, oktató módon, a mire a közigazgatási tisztviselőknek van legtöbb alkalmuk és magas tekintélyük fogva, tanításuknak, utbaigazításának legnagyobb hatékonysága.

De ne várjuk ezt a mi »politizáló közigazgatásunk«-tól. Neki nagyobb gondja a politika, vagy tán maga sínes vele tisztában?

Nem mozdítunk sokkal több jót a kórházainkról sem. Számuk kevés, felszerelésük ócska, hiányos, a fekvőhelyek száma kevés. Még jó, ha ilyen kórház van, mert számszámra akadnak még nagyközségek is, a hol kórház nincs.

Azok az állapotok pedig, a melyek az orvosi szolgálat körül uralkodnak, egyenesen kétségbeejtők. Száz és száz helyen nincs betöltve évek óta a körorvosi állás; még pályázó sem akad. 8—15 községnek van igen sok helyen egy orvosa. Ezt még esodálni sem lehet, ha tekintetbe vesszük azt a silány díjazást, a miben a vidéki orvosok részesülnek. 500—600 forint évi fizetéssel dotálnak orvost. Azért a pár hatosért, amit egy látogatásért fizetnek, gyakran 8—10 kilométerre kell utaznia, télvisz időjén, nyitott parasztszekéren, döcögős uton. E mellett hogyan bírnak a magyar társadalom az orvosokkal, mint minden egyéb kategóriáival, mely nem politizál? Egy harmad-negyedrangu politikusnak, több tekintély, elismerés az osztályrésze, mint egy elsőrangú orvosnak. Vonatkozik ez nemcsak a társadalomra, a mely utóvégre is csak példák után indul, — hanem a hivatalos, felső, sőt legfelsőbb körökre is.

Erre nézve csak egy esetet mondok el. Az irizatos emlékü ököritói tüzkatasztrófánál működött orvosok az értesülés után nyomban a helyszínén termettek s működésükkel egész sereg emberéletet sikerült megmenteniök.

Mivel előre tudta, hogy későn tér haza, — azzal megindult a lépcsőn lefelé. Mikor azonban az utcára ért, egy ötlelet megállította. Kétségtelen: a verssorok az imént azért nem sikerültek, mivel a vers mérték, a melyet választott, nem volt összehangzó a tárggyal; most azonban megtalálta a helyes vers mértéket. Kilenc szótagos sorokra van szükség! . . . No meg más formára . . . egyszerűbbre, önkénytelenebbre . . .

Ismét megjárta a kis utat, a mely hazáig vitt, benyitott a házba, mint a mikor 12 esztendő volt, két ugrással fenttermett a léposókon.

Minő langyos és nyugalmas volt a dolgozószobája. Ledopta kalapját és köpenyét, felgyújtotta a lámpát és körülnézett. Milyen jól, milyen szabadnak érezte magát idebenn.

Leült az íróasztala elé, megragadta a tollat és magában való bizalommal eltölten kezdte a munkát, melyet az imént annyira bátorságát veszítve hagyott félbe. Ezuttal megtalálta a mit keresett: a mű teljesen megfogalmazódott, kigyúlt agyában, dobogó szívében; a szerencsés kifejezés módja nem kerülgette. Ezuttal nem bántotta a kétség, nem gyötrődött.

És a toll hegye futott és a lapok száma egyre nőtt.

A tárgy azonban nem ugyanaz volt, mint az imént. Más tárgy foglalta le: amannál éltelet-

E közben minden tőlük telhető erőfeszítést fejtettek ki. Éjt-napot egygyétté ápolták, gondolták betegeiket, egészségüket komolyan fenyegető megerőltetésekre sarkentette őket lelkiismeretük és kötelességtudásuk; bátran el lehet mondani, hogy az a munka, a mit az ököritói orvosok végeztek, emberfeletti volt, úgy a vállalt, mint várt kötelezettséget sokszorosan felülmulta, a nevelésesen csekély díjazással egyáltalán nem arányos és . . . a királyi kitüntetés mégsem az orvosokat, hanem azokat a mindenesetre érdemes urnőket érte, akik a sebesülteknek élelmiszereket küldtek.(1)

Mindezek a viszonyok gyökeres és alapos reformra szorulnak.

Dolgozni tessék.

Az ember csak akkor ér valamit, ha dolgozik. És nálunk mégis igen kevesen követik ezt a nagy igazságot. Nálunk senki sem próbálkozik meg azzal, nem lehetne-e titulusokat és állásokat, a vagyon és rangot becsületes munkával is megszerezni. Nálunk csak a közéleti szereplés után törtet minden üres fejű stréber. Hiszen nem hálátlan dolog a közéleti szédelés, de mit ér ha a dolgos nemzetek a dologtalanságunk miatt lenéznek minket? A család vége Amerikába vezet, a hol az a család várja a menekülőt, hogy dolgoznia kell. Amerikában nem türik meg azokat, akik az uri dologtalanságot tisztességnek hirdetik. Aki nem dolgozik az esul. Az ott a jelszó.

Nálunk keresztre feszítik az olyan embert, aki a munka apostolául meri mutatni magát. Minek dolgozzunk, mikor a munka kényelmetlenebb, mint a pihenés. Urak vagyunk tán. Nemes nemzet. A dologtalansághoz ősi privilégiumunk van. Közjogászokdjunk, ha már éppen valamit tenni akarunk. Vagy szónokoljunk. Vagy politizáljunk. Ez méltó mihozánk. Mert mi haladni akarunk. Mert mi kultur-állam vagyunk.

És mi nem dolgozunk a kultura szent nevében. És politizálunk megint csak a kultura nevében.

Ezer esztendő óta egyebet se teszünk. Minden nekigyürkőzésünk üres szédelés. Mert soha a dolog végét meg nem fogjuk. Csak tanácskozunk, tanakodunk, vitatkozunk, pózolunk, a szóoklásban egymást túllövitjük, bankettezünk és iszunk nagyokat és éltetjük a hazát, amelyért élünk, amelyért halunk, amelyet rajongva imádni soha meg nem szününk.

Ne gondolja azonban senki emberfia, hogy a bajainkat nem ismerjük. Mert minket magyarokat boncoló elmével áldott meg az uristen. Belé tudunk mi látni a dolgok mélyébe. A külső látszat nem osalhatja meg a szemünket. Mi jól tudjuk, hogy vannak tudásaink, de tudó-

jesebb, lelkéhez közelebb való. Emma és Edvige . . . sápadt árnyékai a valóságnak, akik kénytelenek voltak megállítani a szívet, mely a végtelen esőkjára vágyódik . . . Emma és Edvige! . . . Ugy érezte most, hogy megadatott ereje és hatalma, a melyel élő, szerelemtől égő teremtetésekké, leküzdhetetlen varázslókká alakítsa át őket. Akkora szerelemmel szerette most őket, a minő a valóságban soha sem lett volna urrá: szerette őket, mint a maga teremtményeit, mint a szeplőtelen, isteni lényeket: szerette őket azzal a diéső és elpusztíthatatlan szerelemmel a mely beéri maga magával és nem kíván ellenértéket.

Az órák észrevétlenül repültek a költő magányos szobájában. A toll hegye ide-oda futkozott a papíron. Odakivül esett az eső. Azok közül a tavaszi esők közül való, amelyek czirógatás-ként érik a füvet és virágokat. Luvianóban a hulló víz zaja olyan hatást keltett, mintha valaki elnyomott és távoli zenekar kíséretét hallaná. Akármilyen boldogtalan volt még csak az imént s akárminő kétségbeesett lehet talán holnap, ebben a pillanatban föl nem eserélt volna tollát egy király jogarával.

mányunk nincsen. Vannak kereskedőink, de kereskedelmünk nincs. Vannak iparosaink, de iparunk sohasem volt. Vannak városaink imponáló kőpalotákkal, de a kőpaloták között az ősfalu terpszkedik. Vannak tanyáink, ámde ezre nem ér annyit, mint egy uri kastély.

Azt is tudjuk, hogy mindennek a sok nyavalyának mi lenne az orvossága. Dolgozni kellene. Dolgozni inunkszakadtáig. Dolgozni komolyan, fáradhatatlanul becsületesen.

Akárkivel beszélünk, ezt mindenki tudja. A tudós, a kereskedő, az iparos, a munkás. És mindenki hirdeti is.

Meg kell figyelni az embereket a kávéházakban, vagy a korosmákban. Igaz, hogy oda leginkább iszogatás céljából mennek. Isznak is igen szépen. De amellet nem feledkeznek meg a hazáról se. Estétől éjjelig a haza sorsát bontogatják. És déltől estig ugyanezt teszik. A multkor megfigyeltem egy embert, aki a kávéházban társaságnak arról beszélt, hogy az a mi legfőbb bajunk, hogy nem dolgozunk. Szenvedelmesen ekkeseredetten beszélt. Az arca kivörösödött a belső tüztől. A szemei osillogtak a fájdalmas izgalomtól. Olyan megegyezően beszélt, hogy érveinek sulya alatt a márványasztal is majd csak hogy le nem roskadott. És ez az ember, az elméletbeli munka lágszava apostola, déli egy órától délután 5 óráig megállás nélkül bizonyította, hogy el fogunk pusztulni, mert nem dolgozunk. Pedig ha ő déli egy órától délutáni 5 óráig nem a kávéházban szaval, hanem dolgozik és hasonlót tesznek a társai is és példájukat követi az a sok ezer más dologtalan is, akkor szükségtelen prédikálni a munkátalanság nemzetrontó veszedelméről és nem kell romlásáról félni a magyar nemzetet.

Dolgozni tessék. Legyen már egyszer ez a jelszó. Voltunk mi már urak is. Ezer esztendő éppen elég az uri életre. Most már igazán lehetne oda törekedni, hogy kicsit dolgozzunk is. Mert míg a dologtalanságot nemzetközivé nem tehetjük addig hiába, hozzá kell törődni a munkához nekünk is.

Hát csak dolgozni tessék!

Hírek.

Kinevezés. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Parraghy Mariska zalaegerszegi lakost Zalaapátiba postamesternőnek kinevezte.

Áthelyezések. Höchinger Miklós sümei állami alreáliskolai r. tanárt Keoskocsra; dr Flóris Endre balatonfüredi járásbírói jegyzőt Temesvárra helyezte a miniszter.

Megjutalmazott tanítók. A magyar földhitelintézet ez évben ismét 21 díjat oszt ki azon faiskola-kezelőknek, kik a gyümölcsfa-tenyésztés terjesztés és oktatás körül különös érdemeket szereztek. A megjutalmazottak között második helyen áll Országh Kálmán tanító, az alsólendvai faiskola kezelőjének neve, kit 400 koronával jutalmaztak buzgó és sikeres munkálkodásért. Országh tanítót ez esetben már másodszer éri a kitüntetés, ami legjobb bizonyossága annak, hogy szakszavatottabb kezerek aligha bizhatnók a faiskolát. Zalamegyéből még Tóth Albert szepetki tanító nyert jutalmat.

Előkelő vendégek Tapolczán. Jenő főherceg egy vezérkari ezredes társaságában pénteken Margburgból Budapestre utazott automobilon. A főherceg Tapolczán az Eibenschütz vendéglőben ebédel s a vendéglőnek elismerő szavakkal köszönte meg a kitünő ellátást, különösen megdicsérte a jó magyaros konyhát és a kitünő zalai borokat.

Beiratások. Szeptember elsején megkezdették a beiratásokat a zalaegerszegi tanintézetekben. Az ifjuság tömegesen tödult az iskolákba s különösen az első két napon mindenütt nagy volt a torlódás. A felső kereskedelmi iskolában már elsején délelőtt betelt a létszám és több ifjunak a főigazgatóhoz kellett folyamodni, hogy a létszám feletti felvételét engedje meg. Jövő számunkban a tanulók teljes létszámát közölni fogjuk.

Tanulmányut. Balla János nagykanizsai orvosdoktor a napokban Frankfurtba utazik, hogy az Ehrlich—Hata-féle világra szóló szerrel a gyógykezelési módot elsajátítsa. A kiváló ambiciozus orvos azon lesz, hogy a 606-os praeparatumból is hozzon magával és Nagykanizsán is megkezdje vele a esodás hatásu gyógyítást.

Adomány. Rosenberg Zsigmondné urasszony a zalaegerszegi kenyéregyletnek 10 koronát adományozott, amiért halás köszönetet mond az elnökség.

Eljegyzés. Fangler Ferenc zalaegerszegi pénzügyigazgatósági számtiszt eljegyezte Hány Margitkát, öz. Hány Józsefné nemesapáti földbirtokosnő kedves leányát.

Izr. istentisztelet hétköznap reggel 1/7 órakor, este 1/7 órakor, péntek este 1/7 órakor, szombat reggel 1/2 órakor, délelőtt 1/11 órakor és délután 4 órakor.

Gyászrovat. Boosári Svastics Benő, Zalavármegye volt főispánja mult héten Budapesten meghalt. A megboldogult évtizedeken keresztül vezetett vármegyénk közéletét. Itt kezdte pályafutását a közigazgatás szolgálatában s a hivatalos ranglétrán ért fel az alispáni, majd a főispáni székhelyig. Nagy szervező képesség, éleslátás és emberismeret jellemezték. Hosszu időn át pártatlan népszerűségben s tekintélyben volt része. Uralta az egész vármegyét. Majd változtak az idők, új nemzedék nőtt fel s a vármegyében Svastics Benő elveszítette a talajt. Eltávozott a főispáni székhely s másfél évtized óta Budapesten élt. A vármegyével minden összekötetése megszűnt. Elfelejtették őt is, mint a multnak megannyi emlékét; azt az egész korszakot, amely főispánságának idejére esett. Pedig de sok esemény, vihar, alkotás és bomlás emlékei fűződnek ehhez az időhöz! Aki nekrológot akarna írni koporsója felett, messze kellene nyulnia a vármegye társadalmi és közéletébe, hogy a nagytehetségű férfi sikereiről, nagy tévedéseiről és hibáiról hű képet adhasson. Korának tipikus alakja volt. Tehetséges, előretörő, ellentmondást nem tűrő férfi, aki céljainak mindent és mindenkit fel tudott áldozni. És végül önmaga esett áldozatul. Tragikusan bukott s mint hajótörött vonult vissza a közélet szinpadáról. Régióta csendes, visszavonult aggastyán volt már, amíg a mult héten bezárult eseményekben gazdag élete.

Családja a következő gyászjelentést adta ki: Öz. boosári Svastics Benőné született boosári Svastics Paulina mint az elhunyt neje egy maga, valamint gyermekei Benő, Pál, Mihály, Gyula, Jenő, Eugenia és Rozália, továbbá boosári Svastics Gyuláné szül. Sipos Mária menyje, Georgina, Lilly, Palma, Eveline, Mária és Erő mint unokái, boosári Svastics Hugó, öz. Spur Jánosné szül. boosári Svastics Róza, Juhász Kálmánné szül. boosári Svastics Emilia mint testvérei, Juhász Kálmán, öz. boosári Svastics Imréné szül. Jánk Teréz, öz. boosári Svastics Lászlóné szül. boosári Svastics Eugenia mint sógor illetve sógorok stb. rokonok nevében is fájdalommal telt szívvel tudatják, hogy a felejtethetetlen jó férj, illetve apa, nagyapa, testvér, sógor és rokon boosári Svastics Benő Zalavármegye nyugalmazott főispánja, zalavölgyi vasut alelnöke, 48—49. honvédhadnagy stb. 1910. évi augusztus hó 30-án reggel 5 órakor életének 77-ik, holdog házasságának 44-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétel után az Urban csendesen elhunyt. A felejtethetetlen drága halott földi maradványa folyó hó 31-én, szerdán d. u. 3 órakor fog a Kerepesi temető halottházában a róm. kat. egyház szertartása szerint ünnepélyesen beazenteltetni, onnan Keszthelyre szállítva, ott szeptember hó 1-én délután újlagos beazentelés után a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az engedelmős szent mise az elhunyt lelkiüdvéért szeptember 3-án szombaton reggel 8 órakor fog a józsefvárosi plébánia templomban a Mindenhatóknak bemutatattai. Budapest, 1910. évi augusztus hó 30. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Automobil járat. Alsólendva és Muraszombat között automobil közlekedés létesítését tervezik. A vállalat elég jövedelmezőnek ígérkezik, mert a két város között elég élénk a személyforgalom. Az engedélyért a folyamodást már beadták.

A soproni kereskedelmi és iparkamara a budapesti »Keleti Kereskedelmi Akadémia« kerületbeli hallgatói számára 600 szóval hatszáz koronás ösztöndíjat alakított, mely ösztöndíjra ezennel kiírjuk a pályázatot. Ezen ösztöndíjra csak a kamarakerület (Moson, Sopron, Vas és Zalamegye és Sopron sz. kir. város törvényhatóságok) területén illetőséggel bíró és valamely felső kereskedelmi iskolát avagy a »Keleti Kereskedelmi Akadémia« első évfolyamát kiváló sikerrel végzett hallgatók pályázhatnak. A pályázati kérvény, melynek a pályázó nevét,

lak- és illetékességi helyét, családi viszonyait, erkölcsi magaviseletét feltüntető okmányokkal kell felszerelve lennie s a melyhez a pályázó felső kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítványa, avagy a »Keleti Kereskedelmi Akadémia« első évfolyamának sikerrel való elvégzését tanúsító bizonyítvány csatolandó, legkésőbb folyó 1910 évi szeptember hó 20-án délelőtt 10 óráig nyújtandók be ezen kamara elnökségénél. A kamara fenntartja magának azon jogot, hogy több kiváló minőségű pályázó bíró pályázóját jelentkezése esetén a 600 koronás ösztöndíjat a két legérdemesebb pályázó között ketté osztassa.

A Boba—csáktornyai vasut megerősítése. Ha egyelőre még messze vagyunk is attól, hogy a Boba—csáktornyai vasut elsőrangú pályává építtessék át, arra már alapos kijátásunk lehet, hogy a vonalat nagyobb teherbírára és gyorsabb járatokra rendezik be. Ezt a vasúttársaság már el is határozta s a jövő évben megkezdeti.

A Zalaegerszegi Daloskör 1910. augusztus hó 19-én megtartott multságán felülfizettek: Gróf Baththy Pál, dr Korbai Károly 20—20 K, N. L. 6 K, Hanke Emil 3-80 K, Gasparics Sándor, Leitner Ferenc, Nagy Dezső 2-40—2-40 K, Dénes N. bankigazgató, Szunyok Béla, Lang Nándor, Horváth Károly, Horváth Imre, Tivolt Gyula, Korein Viktor, Nagy Zsigmond, Unger Antal 2—2 K, Breisach Sámuel 1-80 K, dr Halász Miksa 1-60 K, Spiegei Zsigmond, Füleki József, Wassermann N., Lakatos Gyula 1-20—1-20 K, Vörös Gyula, Pitterman István, Toriszay József 1—1 K, Tischler István, N. N. 80—80 f, Jady Károly, Horváth István, Rausenberger János 60—60 f, Smejler Sarolta 20 f.

A városok államsegélye. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága mult szombaton foglalkozott Zalaegerszeg és Nagykanizsa város államsegélyének felosztásával, illetve az e tárgyban hozott képviselőtestületi határozatok ellen fellebbezésekkel. A Nagykanizsa képviselőtestületének határozatát a közgyűlés a legnagyobb részében helybenhagyta, míg az állandó választmány javaslata alapján Zalaegerszeg város államsegélyének felosztását mindenestől elvetette s a város tisztikarát az eddiginél egy fokkal alacsonyabb osztályba, a C. táblázatba utalta. Ez a határozat általános elkeseredést keltett a városi tisztviselők körében, nemcsak azért, mert a rendelkezés szerint kevesebbet kapnának, hanem főként azért, mert a város a hivatalnokainak már kiadta a reájuk eső államsegélyt, amit most nekik vissza kellene fizetni. Ez a határozat arra indította a városi tisztviselőket, hogy valamenynyien fellebbezzenek a miniszterhez. A körházi tisztviselőket és végrehajtókat, mivel ezek csak szegődményes alkalmazottak, teljesen kihagyták. Zalaegerszegnek ezidőszert feltétlenül 10 000-en felüli lakossága van, az állandó választmány azonban a legutóbbi országos népszámlálás hivatalos adatait vette alapul az idevonatkozó miniszteri rendelet alapján s Zalaegerszeget az 1910-ik népszámláláskor megállapított 10,000-en aluli lakossággal bíró városok osztályába sorozta s ennek következtében minden tisztviselőjét egy fokkal alacsonyabb fizetési osztályba, a B.-ből a C.-be sorozta be. A nagykanizsai tisztviselők sorában Halis István városi tanácsos, árvaszéki ülnök fizetését a VIII. osztályból a IX. ikbe szállította le a bizottság, ugyszintén leszállította Horváth István adóülnökét is. A segődménköket a IX.-ből a X.-ik fokozatba sorozta, s az állatorvos javadalmazását megváltoztatta.

Az országos Rabbiegyesület II-ik rendes közgyűlése augusztus 29-én és 30-án volt a pesti izr. hitközség székhelyének dísztermében. A közgyűlésen a hitk. előjárósága képviseltette magát s ezzel is dokumentálta a Rabbiegyesület tevékenységére iránt való megerőklődését. A közgyűlésen csak a rabbik jelentek meg az ország minden vidékéről. A közgyűlés tanácskozásait dr Schnitzer Ármín komáromi főrabbi a magyar rabbi kar orsz. rektorának, továbbá dr Neumann Ede első és Fischer Gyula pesti rabbi második alelnök vezetése mellett folytatta tanácskozásait. Az elnök imája után a közgyűlés Ófelségét 80 ik születési napja alkalmából hódolatteljesen üdvözölte és gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszterhez is üdvözítő táviratot intézett. Az elnöki megnyitást után tal ott tisztújításon elnöknek dr Schnitzer Ármín, első alelnöknek dr Neumann Ede, második alelnöknek dr Fischer Gyula, jegyzőnek dr Venetianer Lajos újpesti

és dr Löwy Ferenc marosvásárhelyi főrabbi, pénztárosnak dr Edelstein Gyula, ellenőrnek dr Hevess Simon budapesti rabbi választottak. A »Magyar Izrael«-nek, mint az Országos Rabbi Egyesület közlönyének szerkesztésére, az elismerés hála nyilvánításai között dr Neumann Ede-t kérték fel, aki ezt el is vállalta. — Dr Bader Vilmos rabbiképző igazgatójának »Hagyomány bősége« című mély tudomány előadásával a közgyűlés első napjának munkája befejezést nyert. — A következő napon dr Neumann Ede a nyugdíjügyet, dr Fischer Gyula a hitoktatás ügyét adta elő. — A közgyűlés Dr Neumann Ede javaslatát elfogadván, elhatározta, hogy a nyugdíjintézet létesítése céljából a felekezeti, valamint a kormányhatóságokat és valamennyi hitközséget fogja hathatós támogatás céljából megkeresni, egyszersmind az előadó javaslatára a rabbiözvegyek és árvák segélyezésének ügyét egy új institúcióval rendezte. — A hitoktatásra vonatkozólag az első közgyűlésnek abbéli határozatát tartotta fenn, amely a hitoktatás alapjául az országos hittani tantervet fogadta el. — Számos indítvány foglalkoztatta a közgyűlést, amelyek közül kiemeljük Dr Eisler Mátyas kolozsvári főrabbinak és dr Diamant vukovári főrabbinak a rabbi jog alására vonatkozó javaslatát és dr Neumann Ede-né egyhangulag elfogadott, amaz indítványait, hogy az egyesület ezentul minden évben az ország nagyobb hitközségeiben felolvasásokat, előadásokat és vitákat rendezzen, amelyekhez rendes rabbiérkezetek kapcsolódjanak, továbbá azt a javaslatot, hogy az isteni tiszteleteket a vallás méltóságának és a hívek lelki szükségleteinek megfelelően alakítsák, abba a lelkész magyar imáit illessék be és hogy a kicsiny községek, amely a tagok csekély számánál és anyagi eszközök fogyatékosságánál fogva, intézményeiket kellően fenntartani nem képesek, nagyobb hitközségekkel egyesíttessenek. — Az előadásokhoz és indítványokhoz élénk magas színvonalu viták fűződtek, az egész gyűlés harmonikus és lelkes hangulatban folyt le. — A közgyűlés összegezése után a rabbi-képző intézet elhunyt tanárai és a pesti hitközség elhalt kitűnő rabbijának sírjait keresték fel.

Zalavármegye népesedése. 1910. év április, május és július hónapjaiban a vármegye területén a következő volt a születések és elhalálozások száma: az alsólendvai járásban születtek 522, elhaltak 268, a szaporodás 254; — a bálatonfűredi járásban szül. 103, megh. 78, szap. 25; — a csáktornyai járásban szül. 552, megh. 276, szap. 276; — a keszthelyi járásban szül. 302, megh. 207, szap. 115; — a leteyei járásban szül. 374, megh. 193, szap. 181; — a nagykanizsai járásban szül. 348, megh. 240, szap. 108; — a novai járásban szül. 277, megh. 159, szap. 118; — a pacsai járásban szül. 309, megh. 197, szap. 112; — a perleki járásban szül. 560, megh. 338, szap. 222; — a sümegi járásban szül. 325, megh. 197, szap. 118; — a tapolcai járásban szül. 408, megh. 261, szap. 147; — a zalaegerszegi járásban szül. 451, megh. 241, szap. 210; — a zalaszentgróti járásban szül. 274, megh. 185, szap. 79; — Zalaegerszeg városban szül. 55, megh. 53, szap. 2; — Nagykanizsa városban szül. 294, megh. 256, szap. 38. Az egész vármegye területén szül. 5164, megh. 3149, szap. 2005.

Stridóvár diszpolgára. Stridóvár község képviselőtestülete Terbőcz István nyug. miniszteri tanácsost, a csáktornyai kerület országgyűlési képviselőjét diszpolgárává választotta.

Elítelt tejhamisító. Zalaegerszeg város fogyasztó közönségének régi panasza, hogy a tejtermékeket bűnös módon hamisítják. A közönség első panasza minden hatás nélkül maradt. A mint a tejtermékek hamisítása mind gyakoribbá lett, a rendőrség vette kezébe az ügyet s erélyes nyomozást indított a hamisítók ellen. Legutóbb is harmincöt tejhamisító ellen indítottak eljárást. Ez a moustre eljárás még folyamatban van, máris egy újabb tejtermék-hamisításról értesítik a szerkesztőségünket. A kasziházi bírtok gazdasági kezelője Lupersbeck János maga jelentette fel saját kocsisát, Német Vincét, aki hónapok óta ürte nagymértékben a tejhamisítást. Lupersbeck a hetekkel ezelőtt hozzájutott hírekre maga kezdett nyomozni. Hosszabb megfigyelés után megállapította, hogy kocsisa a mint reggelenként a tanyáról kiindult, az első házknál mindig megállott s egy üres nagy tejeskannába, a mit lopva magával hordott, vizet merített.

helyi főrabbi, ellenőrnök dr. választattak. Országos Rabbi ésére, az elis-dr Neumann állalta. — Dr. ának „Hagyony előadásával ája befejezést Neumann Ede a hitoktatás Dr Neumann rozta, hogy a a felekezeti, és valamennyi ztatás céljából ló javaslatára zésének ügyét A hitoktatásra abbeli hatá-toktatás alap-ogadta el. — a közgyűlést, isler Mátyás ánt vukovári atkozó javas-angulag elfo-az egyesület nagyobb hit-akat és vitákat bírelkezesetek aslatot, hogy méltóságának megfelelően máit illessék mely a tagok k fogyasztósa- en fenntartani kkké egyesít- dítványokhoz ltek, az egész ulatban folyt tán a rabbi- pesti hitköz- keresték fel.

D. év április, rmegey terü- és elhalo- ban születtek 54; — a bá- gh. 78, szap. 552, megh. árásban szül. eteryei járás- 181; — a megh. 240, l. 277, megh. an szül. 309, aki járásban — a sümegi p. 118; — h. 261, szap. l. 451, megh. róti járásban Zalaezerszeg 2; — Nagy- l. 256, szap. szül. 5164,

község kép- ag. ministeri országgyűlési ta. ros fogyasztó tejterméke- özönység első dtak. A mint soriabbá lett, t a erélyes p. Legutóbb tak eljárást. atban van, sárót értesí- házi bírtok maga jelen- t, aki hóm- ejhamisítást. utott hírekre megfigyelés a mint reg- ső házaknál veskanába, et merített.

Az uradalom teljes tejet küldött vevőinek a kocissal, de ez utközben a tejről a fölét le- szedte, a megmaradt tejet vízzel felhígította, a leszedett tejszint külön eladta s azután ugy árulta a vízzel kevert tejet. Lupersbeck János gazda feljelentette Német Vincét, aki bevallotta hogy bűnös manipulációt már régóta üzte. A lefolytatott eljárás után Korbai Károly dr polgármester, a rendőrség ideiglenes vezetője, Német Vince tejeskocsist tizenöt napi elzárásra és kétszáz korona pénzbüntetésre, ez összegnek behajthatatlansága esetén további tíz napi el- zárásra ítélte. A lefoglalt hamis tejtermékek többi árusítói ellen az eljárást a rendőrség szigorúan folytatja. A rendőrség ítéletére és az ítélt tejes kocsis magatartására igen jellemző, hogy Német Vince az ítéletbea megnyugodott.

Védekezés az állatbetegségek ellen. Amint mult számunkban megirtuk, a vármegye alis- pánja a ragadós száj- és körömfájás miatt a megye 5 járását vészterületté nyilvánította. A vész kitérőse után Zalaegerszeg város polgár- mestere, Korbai Károly dr azonnal intézkedett, hogy a ragadós száj- és körömfájás a járás, illetőleg Zalaegerszeg területén be ne hurcoltas- sék. A szeptember 2-iki állatfelhajtásos heti- vásár előtt is elzáratta a városba vivő utakat, illetőleg az utakra megfelelő számú öröket áll- ítított ki, a vásár területére pedig állatorvosokat rendelt ki. Ennek az erélyes intézkedésnek kö- szönhetően, hogy a mi egész Dunántul híres zalaegerszegi állatvásárunkon a vész kitérőse után több mint egy hónap multán sem észlel- hető semmi nyoma a Romániából Budapesten át Zalamegyébe is behurcolt veszedelmes száj- és körömfájás betegségének.

Védekezés a kolera ellen. Amióta az Orosz- ország, Olaszország és Ausztria részéről fenyegető kolerajárvány a magyar állami és közigazgatási hatóságokat is megfelelő óvintézkedésekre kész- tette, azóta nálunk, Zalaegerszegen Korbi Károly dr polgármester az első óráktól fogva rendkívüli erélyes intézkedéseket tett folyamatba ennek a rettenetes vésznek behurcolása ellen. Már hetek óta maga felügyel arra, hogy a kolera ellen való védekezés legelső feltételeit, az általános köztisztaságot, nevezetesen a lakások, udvarok, állatok tarására szolgáló helyiségek, közutak és ürögörök tisztán tartását, valamint a piaci nyerstermények egészségügyi ellenőrzését a leg- messzebi menőleg ellenőrizze. Városunkat Ausztria felől közvetlenül s Horvátországon át közvetve kerülgeti ez a rém, de az erélyes intézkedések teljesen megnyugtathatják a lakosságot, hogy efelől a pusztító rém felől nekünk semmi tar- tani valónk sincs.

Állatforgalmi korlátozás. Az osztrák földm- velésügyi miniszter sertésorbáné fennállása miatt sertéseknek Ausztriába bevitelét az alsólendvai és eszternyai járásokból megtiltotta. Ehhez ké- pest sertésnek külön engedély nélkül Ausztriába bevitelre csakis vasuton és kizárólag a konzum- vásárokra és közvágóhidakra történhetik.

A vármegye állatállománya. A f. évi tavaszi állatösszeírás szerint a vármegye területén talál- tott 185.113 drb szarvasmarha, 35.460 drb ló, számár és öszvér, 179.153 drb sertés, 99.405 drb juh és kecske. A szarvasmarha állomány, a mult évihez viszonyítva, 3568 darabbal, a ló- állomány 799 darabbal csökkent, míg a sertések száma 94 darabbal, a juhok száma pedig 1235 darabbal emelkedett.

Akik cukrozni akarják a mustot. A mult héten a soproni kerületi kereskedelmi és ipar- kamara területén működő borkereskedők Sopron- ban értekezletet tartottak, illetőleg hirdettek, de a gyűlésen csak a sopronmegyei kereskedők vettek részt, mindazonáltal a zalai kereskedők

is bejelentették oszlatkozásukat. A borkereske- dők előre látják, hogy az idei peronosporás esztendőben olyan silány must fog teremni, hogy azt javítás nélkül nem tudnák forgalomba hozni, tehát a bortörvénynek a cukrozást tiltó rendelkezését erre az évre fel szeretnék függesz- tetni. Küldöttséget menesztenek a kormányhoz s a kérelem támogatására felkérlik a kamará- kerület több országgyűlési képviselőjét.

Sztrájkoló munkások. A nagykanizsai Franc féle ipartelep malommunkásai, mintegy százán, a mult héten sztrájkba léptek, mert az igazga- tóság nem engedte meg, hogy szervezkedjenek. A munkások között budapesti kiküldöttek jár- tak, akik arra buzdították őket, hogy álljanak be a szervezetbe s mihelyt a budapesti malmok az üzemet megkezdik, vidéken proklamálják a sztrájkot. A malom igazgatósága megelőzte a mozgalmat s a munkásokat eltiltotta a szervez- kedéstől. A munkások egyébként esendesen viselkednek.

Szövetkezeti munkatelep. A nagykanizsai asztalosok egy szakbizottságot szerveztek, amely elhatározta, hogy szövetkezeti alapon, állami gépekkel, közös munkatelepet állít fel. Ennek előkészítése céljából szeptember 11-én értekez- letet tartanak, amelyre meghívják az összes asztalosokat s bognárokat, továbbá a zalaeger- szegi iparfelügyelőt.

Tűz. A közeli Kerkaszentmihályfán nagy tűz- vész pusztított, mely öt gazdának ugyszólván mindenét feperzselt. Elégett Farkas József, Farkas Pál, Völgyi József, Lengyel József és Máté Pál gazdáknak ugyszólván mindenük. A tűz okát nem tudják. Biztosítás utján csak kevés térül meg. — Vindornyafokon Dongó József tulajdonát képező nagy szalmakazal kigyuladt. A karmacsi tűzoltóság gyorsan megjelent és a szomszédos hajlékokat megmentette. A tüzet gyufával játszó gyermekek okozták. Alig hogy eloltották a tüzet, félreverték a karmacsi haran- gokat. A falu felső végén Dani József piuceje kigyuladt. Ezt is hamarosan eloltották.

Viharok. A mult héten a vármegye több helyéről erős viharokat jeleztek. Zalaegerszeg vidékén hatalmas zápor és ézengés volt, a Balaton partján pedig valóságos orkán vonult végig. Tapolca körül a villám többször lecsapott. Egy villamacsapás Singer Ignác kereskedő kocsi- ját érte a kereskedőt megölte.

Egy 104 éves asszony halála. Matuzsálemi kora öreg asszony halt meg a napokban Mura- kereszturn községben. Özvegy Szokol Györgyné szül. Czupán Anna a megboldogult, ki 1805. szeptember hó 22-én született Murakereszturnon, ahonnet 50 kilométernél nagyobb távolságra egy évszázad alatt nem távozott.

Halál szénahordás közben. Biosák Dániel 77 éves alsószenterzsébeti (alsólendvai járás) lakos tegnapelőtt, pénteken délután szénát hordott a mezőn. Egyszerre rosszul lett és összeesett. Mire hozzámertek, addigra halott volt. Szívszélh üdés érte.

Agyonkintott hülye. Rusznyák József föld- műves és felesége, szül. Kosnyák Teréz légrádi lakosok egy Persa Rozália nevű félkegyelmű lányt fogadtak ezelőtt 7—8 évvel magukhoz, akinek 100 koronát kitevő vagyonáért egész életére elátást ígértek. Abban bíztak ugyanis, hogy a leány, aki testileg is elég fejletlen és ceenevész volt, hamarosan elköltözik ebből a világból. Azonban az idő mult és ekkor, hogy megszabaduljanak a szerencsétlentől, éhezették, disznóóiba tartották, ruhát nem adtak rá, ugy, hogy majd megvette a szerencsétlent az isten hidege. A sok éhségtől és kínzástól elgyötörve, Persa Rozália f. év január 16-án meghalt. A nagykanizsai kir. ügyészség, amelyet a légrádi

jegyző sürgönyileg értesített a rémes esetről, felkérte az ottani esendőrséget a nyomozás meg- ejtésére. Az erélyes nyomozás rémes adatokat hozott napvilágra.

A bűnös házaspárt a nagykanizsai kir. törvény- szék mult héten vonta felelősségre embertelen eselekedeteért. Részletesen elmondották a tanuk, hogy Persa Rozalit Rusznyákék állandóan egy piszkos disznóóiban tartották, ahol sárban és piszokban egész ruhátlanul fetrengett. Enni nem adtak neki, ugy hogy gyakran a szomszédok is halották a jajgatását. Ők adtak egynéhány falatot neki, amikor is a leány mohón falta az ételdarabokat.

A vádlottak a rettenetes vád ellen azzal védekeztek, hogy maga a lány akart az óiban lakni, mert a szoba levegője elviselhetetlen volt rá nézve, ruhát pedig azért nem adtak reá, mert minden ruhadarab fájdalmat okozott neki.

A kir. törvényszék mindkét vádlottat bűnös- nek mondotta ki és a Btkv. 287. és 289. szaká- szaiban foglalt elhagyás büntette miatt, a súlyos- bitó 91. szakasz alkalmazásával, 6—6 havi börtönrre ítélte őket. Az ítélet ellen a vádlottak és védőjük felebbeztek.

A békephár. A tipikus zalai virtus jutott kifejezésre három kanizsai kőműves legény eseté- ben. Horváth József kőműves segédét néhány hete valami egész jelentéktelen ügy miatt alapo- san eltárgálta két pajtása, Bedő Pál és Kovács Imre. Az alaposan helybenhagyott ember a járás- bírósághoz fordult orvosi látleletével és panaszá- val. A tárgyalás mindkét vádlott elítéltetésével végződött. Bedőék megfogadták, hogy mihelyt alkalmuk lesz rá, a legelső alkalommal újból ugy elverik feljelentőjüket, hogy attól kuldul. Alig hagyták el a tárgyaló szobát, a bíróság előtt találkozta Horváthtal. A haditerv egy pillanat alatt készen volt. Szinleg a legjobb barátsággal közeledtek feléje és békesörözésre invitálták a Zöldfába. Itt aztán a harmadik po- hár sörnél kitört belőlük az indulat és ugy meg- verték a meglepett Horváthot, hogy a segítsé- gére hivatott rendőrök alig tudták a véréből ki- emelni.

Öngyilkos haszonbérlo. Dukai Takách Gyula pusztaszentimrei lakos, a veszprémi püspökség szentbékállai uradalmának bérloje az egymásra jött gazdasági csapások következtében fizetési zavarok közé került s elkeseredésében Veszprém- ben, az egyik szálló felreese helyiségében felkö- tötötte magát. Mire észrevették, már meghalt. Felesége és kadét fia már otthon észrevették idegességét s bár ugyanabban a szállóban voltak ők is szállva, nem tudtak ráakadni. A bejelentő- lapra álnvet irt s csak a holttestét láthatták viszont. A szerencsétlen család iránt általános a részvét.

Orvosi kísérletek a würzburgi királyi klinikán, mely Németország egyik leg- tekintélyesebb tudományos intézete, a kö- vetkező eredményre vezettek:

»A természetes **Ferencz József**-keserű- víz biztos hashajtó hatásu és semminemű kellemetlenséget nem okoz. Még oly esetekben is, amikor nagyon **érzekeny beleknél** alkalmazják, a Ferencz József- keserűviz fájdalomnélküli székélest ered- ményez.

Kérjünk a bevásárlásnál határozottan valódi »Ferencz József«-keserűvizet és ne fogadjunk el kevésbbé értékes hashajtószert.

Pályázati hirdetés a tapolcai magy. kir. vincellériskolában 1911. év január 1-én kezdődő

A gyakorlat emberei gyakorlati Kísérletek

alapján bizonyítják, hogy a kőbányai

száritott hizósertéstrágyával

minden gazdasági növénynél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje saját érdekében ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetőket árajánlatot, melyeket készséggel küld a

BUDAPESTI FŐNYAI TRÁGYASZÁRITÓGYÁR
Budaörfi, Schietrumf és T. r. sa cég Budapest, IX. U. 21. szám.

Szives figyelmébe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve!

A szőlőnk alá felhasznált sertés- trágya eredményével **nagyon meg vagyok elégedve, a tőkék nagyon szép vesszőt hajtottak s ezek remekül beérték.** ÖgrófPallavicini Ede mosdósi intézősége, Mosdós.

A száritott sertéstrágya gazdasá- gomban sokféle veteménynél bevált. Szeszburgonyánál az **istállótrá- gyával szemben** elért különözet:

1904. évben 10 mm. magy. holdanként
1905. évben 28 mm. magy. holdanként
A burgonya után termelt zabnál
1905. évben 1.5 mm. magy. holdan- ként, répánál 1905. évben 600 mm. magy. holdanként, tengerinél 1905. évben 6.5 mm. magy. holdanként.
Vermes István nagybírókos, Sikabony.

egy éves tanfolyamra való felvételre. Felvételi kellékek: 1. Legalább 16 éves életkor betöltését igazoló keresztlevél vagy katonakönyv. 2. Irni és olvasni tudást igazoló iskolai bizonyítvány. 3. Ép, erős, egészséges s a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány. 4. Községi erkölcsi bizonyítvány. 5. Szülők vagy gyám beleegyező nyilatkozata arról, hogy a felvett tanuló a tanév vége előtt az iskolából kivenni nem fogják s kötelező nyilatkozatot arról, hogy a 6. pont szerint járó tápdíjat pontosan fizetni fogják. Ha a pályázó teljeskoru, ezen kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani. 6. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap s ezért félévi előleges részletekben évi 240 korona tápdíjat köteles a vincellériskolának fizetni. Szegénysorsu polgárok egész vagy fél tápdíjmentességgel is vétethetnek fel, ha szegénységüket hatóságilag igazolják. A pályázati kérvényben határozottan kifejezendő, hogy a folyamodó mely módon kéri a felvételt t. i. egész, vagy fél tápdíj fizetésének kötelezettsége mellett, vagy tápdíjmentesség élvezetével. A felvételnél előnyben részesülnek, akik katonai kötelezettségüknek eleget tettek vagy attól véglegesen felmentettek, továbbá szőlőművelők, pincekezelők, kertészek, kádárok, illetőleg ezek fiai. Fehérneművel, ruházattal, továbbá ír- és taneszközökkel saját költségén tartozik a felvett tanuló magát ellátni. Az egy koronás bélyeggel ellátott s a tent említett okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt és aláírt kérvények a m. kir. vincellériskola igazgatóságához címezve Tapocára október hó 30-ig nyújtandók be.

Zongora hangolás és javítás a fővárosból itt tartózkodó szakértő mester által jótállás mellett 3 hétig elvállaltatik. Megkeresések Meggyessy zenetanárhoz küldendők Zalaegerszeg, Árok-utca 2.

Kolera és minden fertőző járvány ellen legjobb óvszer a tiszta, bakteriummentes víz. Ilyen a világhírű »Buziási Phoenix« ásványvíz, mely mint természetes bakteriummentes legtisztább és legolcsóbb hazai ásványvíz a leghíresebb orvostanárok által ajánlatik. A mostani járványos időben a Buziási Phoenix ásványviznek egy házban sem szabad hiányoznia. A buziasí források különben egy ujonnan felbukkanó hatalmas forrással szaporodtak s így az eddiginél is nagyobb mennyiségben szolgáltatják a járvány elleni legbiztosabb óvszert.

Az uszó város. A tengeren járó gőzös volta képpen uszó város. A Norddeutscher Lloyd új »George Washington« nevű gőzöse, a kontinens legnagyobb hajója, közel háromezer utast szállít. Köztudomásu, mily pazar fényűzéssel szerelik az ilyen óriási hajót, de hogy milyen nagyszámú személyzetet alkalmaznak az utazó közönség kiszolgálására, arról nálunk igen kevés embernek van fogalma. Nem kevesebb, mint hatszázán látják el a »George Washington«-on a hajószolgálatot. A kapitányon kívül még következő alkalmazottai vannak 7 tiszt, 58 fedélzeti legény, 12 gépész, 8 segédgépész, 3 elektrikus, 1 kazánkovács, 8 olajozó, 2 esavarmester, 6 főfűtő, 60 fűtő, 63 kőszéntoló munkás, 1 főszakács, 9 másod és 8 harmadrendű szakács, 4 gőzszakács, 4 cukrász, 6 pék, 20 mosogató, 4 mészáros és 2 izraelita szakács, továbbá 1 fősteward (főpincér), 19 steward, 14 stewardnő, 2 orvos, 2 pénztáros, 1 segédpénztáros, 2 élelmiszerraktárnok, 2 lámpatisztogató, 3 fodrász, 2 fodrászsegéd, 2 nyomdász, 1 fényképész, 3 máházómester, 3 távirtdász, 1 könyvkereskedő, 1 tolmács, 1 fodrásznő, 1 missziószónok.

Időjárás. Komor, szürke felhőkárpit mögé rejtőzött az égbolt, hideg szél süvít észak felől, mogorva, ködös az idő. A vihar tépi, szagolja a faleveleket, amelyek fázósan remegve kapaszkodnak az éghez, amelytől nemsokára el kell válniuk. Itt vannak már az őszi napok, a nap ereje is gyengül s mindennap egy színnyalattal közelebb jár a természet zöldre a hervadás sárgaságához.

Kezdők zongoratanítására mérsékelt díjazás mellett vállalkozik egy urnő.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Ősszel . . .

(H. F.) Az álmos, bágyadt, kivénhedt nyári napsugár fáradt mosollyal kandikál be az ablakomon s halvány fényt vet az ujságpapírossal teleszórt padlóra. Az apró, finom porszemek miriádnyi sokaságban szűrődnek át a vastag ablakfüggönyön s amint a nap ráveti bágyadt sugarát, mintha megannyi apró fantom táncolna kicsi szobámban.

. . . Odakint haldoklik a természet. Az ablakom alatti vadgesztenyéről panaszos sóhajjal peregnék le az elfonnyadt, fakó levelek s lágy szeretettel fődik be az édes anyaföldet. Az elszáradt avar titokzatos zizzenással roppan meg a lábunk alatt; a korai dér mint kristályesepp csillog az elszáradt avaron. A messze szálló daruk panaszos krugása hallik el hozzám s a kóbor esti szellő szomorúan szép meséket mond nekem az enyészetről, a hervadásról, a lombhullásról. Minden, minden a nagy temetésről, a természet haláláról beszél.

*

Temetésre készülnek . . . Haldoklik a napsugaras, örökszép nyár s a közelgő ős csufondáros kacagással ül vidám halotti tort a nyár felett. Haldoklik a természet . . . A világ megtelik fájdalommal, szomorúsággal s az emberek igaz könnyeket sirnak a nyár virághorította koporsójánál. Siratják a nyár halálát, de még jobban megkönnyezik az önmaguk veszteségét. Mert a nagy temetésen, a természet halálakor mi is temetünk. Ifjúságot, álmod, ábrándot, szerelmet . . . Eltemetjük szokot a ragyogó, színes, gyönyörű álmokat, amelyek visszakerültek hozzánk meddőn, társtalanul, szárnyaszegetten. Magsiratjuk azokat a boldog álmunkat, amelyek soha, soha nem tudtak megvalósulni. És ott állunk halott álmunk rideg koporsójánál könnyes szemekkel, szívünkben a meg megújuló fájdalom keserű érzésével. Siratják az álmunkat, amelyek meghaltak, mielőtt az ős hideg lehellete megérintette volna őket.

*

. . . Meghalt a nyár . . . A bágyadt, erőtlen napsugár már nem tudja kicsókolni helyéből az utolsó rőzsabimbót s a fonnyadt, fakó falevölök egyre hullnak, peregnék. Az erdő, berek méla rejteket nem veri fel a vidám oszcseregés; megfagyott az ének a kis madárka fáradt ajakán s ha néha-néha dal fogan is rajta: fájdalmas, merengő az.

. . . Meghalt a nyár s vele együtt eltemetjük az álmunkat, reményeinket is. Eltemetjük a mámort, a vágyat, a szerelmet s kigéit lelkünkben csupán a szelid visszaemlékezés halvány sugara maradt meg; élünk a múltból a jelennek s a jelen sivárságot megédesítjük a múlt emlékeivel.

*

Hazugság minden, de minden s földön. Mikor e ragyogó napsugár utolsó bucsucsókot int a letarolt, kifosztott szomorú világnak, az utcákon kigyúrnak a villamslámpák, hogy megadjuk vele a világot, hogy hazug fénye hideg világosságot terjesszen a számunkra. És a mi bulga, hiszékeny lelkünket elámitják a villamslámpák hazug fényével s keressük a ragyogását, a melegét, mint annak a másik napnak, amely anyai derüt, mosolyt, illatos virágot hozott nekünk.

És megeseal bennünket a villamslámpák hazug fénye. De hát családunk kell! Csalóka a tenger tükörsüma felszíne, mert a következő perben métermagasságu fodros hullámai játszanak az elébb még nyugodtan uszó hajó árbocával; csalóka az enyhe tavaszi napsugár, mert hirtelen esőre fordul; s nem-e családunk magában a természetben is? Tavasszal ünneplőbe öltöztet, üde zöld színt ad erdő-mezőnek, hogy ősszel annál nagyobb kedvteléssel gyönyörködhessek az enyészeten, a hervadásban, a lombhullásban.

. . . Hazugság minden, csak Te vagy egyedül igaz. A te szemed tisztább a kristályuá, a szíved hű s a te hófchér lelkedet nem szennyezi be a bűn. Ártatlan lelked értékes zománcot nem törli le az emberek gonoszúsága.

. . . Odakint haldoklik a természet, a világ készül a nagy temetésre . . . te nálad most illatoznak a kérők ibolyák . . .

Piaci árak a legutolsó hétfőn 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		9-30	—
rozsa		6-60	—
árpa		6-80	—
zab		6-80	—
tengeri		—	—

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác

Modern

két szobás garcon lakás (üggyvédi irodának is alkalmas) Fuchs és Grósz cég ujonnan épült Csány-utca 5. sz. alatti házának emeletén kiadó. Továbbá kiadó azonnal a cég jelenlegi iroda és két mellék-helyisége a Főteren, Spiegel-féle házban. Bővebb felvilágosítás a cég irodájában nyerhető.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és a fényképződésnél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat:

Gyarmati Vilmos cégnél Zalaegerszegen.

Eladó

350 darab fias anyabirka és 350 darab báránnyal együtt.

Cím megtudható

Löwenstein irodában Zalaegerszegen.

HIRDETÉSEK

felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN

A boczföldei kettősi gőzmalomba azonnali belépéssel egy lokomobil vizsgával bíró szolid

jó vasmunkás, ki a fűtést is érti, sűrítő stabil-gép mellé kerestetik.

Tóth Árpád
tulajdonos.

50 kilogrammonként
Kor.-tól Kor.-ig
9-30
6.60
6-80
6-80

ák Károly.
és Udvardy Ignác

ás (üggyvédi
Fuchs és
ült Csány-
k emeletén
azonnal a
két mellék-
Spiegel-féle
osítás a cég
nető.

FURDÓ
XÁSVÁNY
VIZ

ENTES
viz.

UDIT-GYÓGYIT.
esemedence idült
épződésnél a lég-
rutos bántalmái-
zonyuit.

ánlva.

laegerszegen.

yabirka
ránnyal

ató
gerszegen.

SEK

ALBAN

si gőz-
elépés-
vizsgá-

kás,
sűrítős
estetik.

Arpád
lonos.

SEK

SEK

SEK

SEK

SEK

Árlejtési hirdetmény.

A boczföldei iskolaszék megbízásából kihirdetem, hogy **Boczfölde** községben az ujonnan építendő

két tanterem

s iskola javításra 1910. évi szeptember hó 10-én délután 2 órára pályázat hirdettetik.

Az építési terv, költségvetés és feltételek a boczföldei jegyzői irodában betekintheők.

Boczfölde, 1910. aug. 31.

Kisfaludi Márton,
körmegyző.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképességű gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

== a mohai ==

„ÁGNES”

FORRÁS

természetes szén-savas ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dus szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógy-sóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, legcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borviz.

Főraktár Zalaegerszegen Gyarmati Vilmos fűszer és csemege kereskedőnél.

Diszitsük lakásainkat télen s kertjeinket tavasszal valódi

haarlemi virághagymákkal.

Postautalványon beküldött 8 K-ért (4 hollandi forint) bér és vámmentesen küldjük az idén is **rendes gyűjteményeinket**, és pedig: 30 jácintot üvegben, vagy 40 darabot eserepekben való hajtatásra, avagy **150 daraból álló gyűjteményünket** (45 eserepbe elég); — **250 daraból álló gyűjteményt**, végül 240 daraból álló kerti és szobai hajtatásra alkalmas gyűjteményt, amely jácint, tulipán, narciss, crocus, scilla, hóvirág stb. hagymákból áll.

Gazdagon illusztrált s művelési utasítással ellátott katalógusunkat, amely a gyűjtemények tartalmát részletesen feltünteti, ingyen és bérmentve küldjük.

Huis der Duin

virághagymakertészet Noordwijk (Haarlem mellett.) Hollandia.

A könyv! A könyv!
Az ember legjobb barátja

a könyv!

Ennek az elvnek hódol **Fülöp János** könyv- és papirkereskedő, akinek ujonnan berendezett, gazdagon felszerelt kereskedésében, a **Kazinczy-téren lévő Komin házban**, a modern magyar és külföldi irodalom legértékesebb alkotásai vannak meg nagy mennyiségben.

A közeledő új iskolai évre a legújabb tantervekben előirt

tankönyveket

nagy mennyiségben, kötetlenül vagy csinos, tartós kötésben lehet kapni. A tankönyveket nemcsak új állapotban egész árban, hanem tiszta állapotban **féláron** antiquariós is lehet kapni.

Ugy az iskolák, mint a hivatalok részére mindennemű **papír és írószereknek** dús választéka van raktáron.

A gépekkel felszerelt **könyvkötészetét** 7 évi becsületes és kifogástalan munkássága ajánlja.

Nincs többé gabona üszög
a Numa Dupuy és Társa

magcsávázó szerének alkalmazása mellett. Már 27 éve a legjobb sikerrel használják a buzaüszög ellen, továbbá a tengeri, árpa, zabüszög és korom ellen.

Egy csomag 2 métermázsá vetőmagra 50 fillér, egy métermázsá vetőmagra 26 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok használatától és vételétől.

NUMA DUPUY és TÁRSA

Bécs, VI/L. Windmühlgasse 11. b

Elárusító helyek Zalaegerszegen: Gyarmati Vilmos, Hubinszky Adolf, Fangler Mihály és Fia, Ján Ferenc, Komlósi M. Miksa, Reich Samu.

Alsólendván: Tomka György, Pollák László, Arnstein Benő.

Nagyobb mennyiségű rizling bor eladó.

Kemendollár, 1910. aug. 30.

Mesterházy Jenő.

Egy jókarban levő

gyermekágy

megvételre kerestetik.

Cím a kiadóban.

Legolcsóbb és legjobb ismert permetezőanyag!
Gyors és tiszta munka!

Számos gazda két évi tapasztalata szerint a

Dr. WAGNER-féle

PROVINO

nevű permetezőszer a gyakorlatban **kitűnően** bevált. A tavalyi év peronoszpórájáróványa tűzpróbája volt ennek az új szernek, mely a hozzá fűzött **reményeket valóra váltotta.**

Ára kgr.-kint 50 fillér (50 kgr.-os zsákokban) és 52 fillér (10 vagy 5 kgr.-os zsákokban.)

Tessék ismertető füzetet kérni!

Vezérképviselőt:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARCZ

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-Crème

az egyedüli szer mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üdíti fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan. Párálan és csodás **arc-szépítő** és a **szépséget megőrző** hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheitspflege“ nagy aranyérmét és diszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 K.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható Zalaegerszegen: Kocsuba Emil győgytarában.

Neményi testvérek

SAVOY nagyszálloda

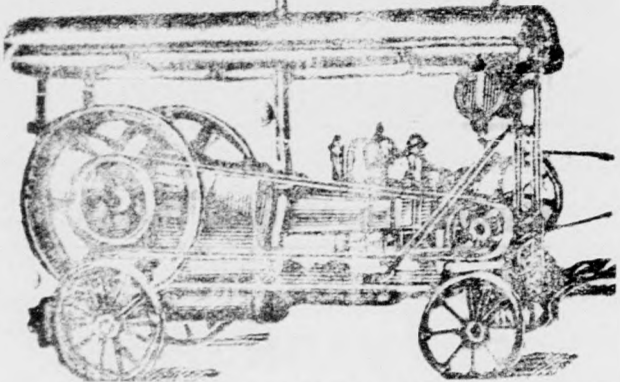
BUDAPEST, József-körut 16. Telefon 154—08. A főváros legújabb és legmodernebb szállodája a város központjában, 120 vendégszoba. Olvasó és társalgó-termek. Központi gőzfűtés. Fürdőszobák — lift — Vacuum-Cleaner. — Minden szobában hideg- és meleg vízvezeték. Villamos vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal.

Mérsékelt árak! **A legfigyelmesebb kiszolgálás!**

Motorok! Gőzgépek!

Gazdák!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerű hírneves magánjáró és vontatható benzinkomobílok, magánjáró és vontatható gőzkomobílokról. Teljes cséplőkészletek!

Benzinmotoros kötő, faapritógépek
vontatásra és magánjáró szerkezettel
Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer

Budapest, V. ker., Aulich-utca 2 sz.

Sürgőnycim: »Világosság« Budapest.

Kiadó lakások.

Zalaegerszegen a Kossuth
Lajos-utcában
két uri lakás kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható:

Gráner Lipót Fia

cég üzletében.

5921/1kv. 1910.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a lengyeltóti járási takarékpénztár végrehajtónak Bosznai Irma végrehajtást szenvedő elleni 19518 korona és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a bessenyői 525. sz. tkvben felerészben Bezerédi Miklós, felerészben Bosznai Irma tulajdonánál felvett következő ingatlanokból Bosznai Irma felerészbeni jutalekára és pedig: † 58/4 hrsz. alatti belső és házostályadóval terített ház felerészére 1800 korona, † 104/1 hrsz. rét felére 333 korona, † 104/33., 104/34., 104/36., 107/37 hrsz. rét és szántó felére 949 korona, † 104/39., 104/41., 104/42., 104/43., 104/45., 104/46., 104/47., 104/48., 104/49. hrsz. szántó és rétek felerészére 3372 korona, † 104/52. hrsz. szántó és rét felerészére 341 korona, † 104/3/b hrsz. szántó és rét telére 50 korona kikiáltási árban az árverés az alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1910. évi december hó 7. napjának d. e. 10 órákor Zalaegerszegen a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen és pedig házberadó alá eső ingatlanra a kikiáltási

ár felénél, egyéb ingtalan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881 LX. te. 48. §-a alatt jelölt árfolyammal számított és az 1881: évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 6. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881: LX. te. 170 §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tvszék, mint tkvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1910. évi aug. hó 14-én.

Rutich sk., törvénzi bíró.

A kiadmány hitelül

Tanító, kir. tvszki tkvvezető.

Eladó ház.

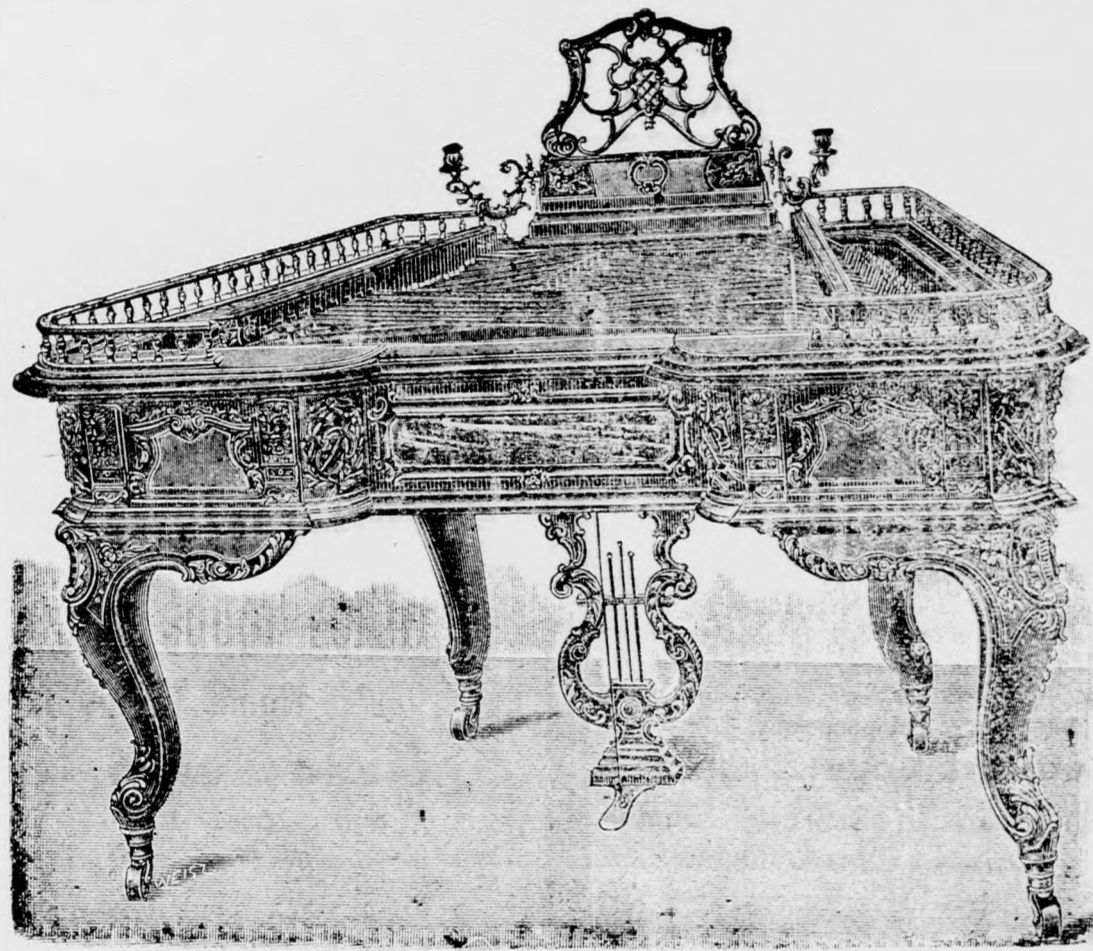
Kapronczán a Dubovecz-utca
554. sz. alatt fekvő ház szabad-
közből eladó. Esetleg korcsma-
helyiségnek, boltnak és jómódu
földművelőnek alkalmas kert és
gyümölcsös.

Somogyi István

Kapronczán, Horvátország,

Elsőrendű gyártmányu,
gyönyörű hangu**CIMBALMOK**

Gicső áraki

Jótállás mellett!

ifj. HORVÁT JENŐ áruházában Zalaegerszegen.

Hitelképes egyéneknek részletfizetésre is!

UNGER ANTAL

könyvnyomdája
ZALAEGERSEGEN.

Készít

mindennemű nyomtatványokat a leg-
szébb kivitelen.

DENTON

egyesíti a fogkefét, fogport és szájvizet.
utazásnál igen kényelmes és minden fertőzést kizár.

Aki egyszer megkísérelte,
az többé fogkefét nem vesz a szájába.

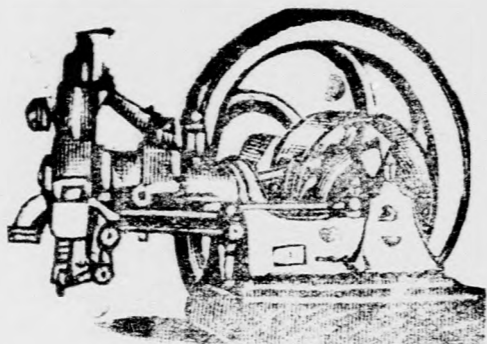
Ara egy havi használatra 70 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszer-üzletben.

DENTON

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu Benzín-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat valamint Szivógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő óránként csak kb. 1 fillérbe kerüf.

Vezérképviselet:
GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!

6174/tkvi. 1910.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a lengyeltői járási takarékpénztár végrehajthatónak Bezerédy Miklós végrehajtást szenvedő ellen 10518 K és 6000 korona és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a bessenyői 508. sz. tjkvben Bezerédy Miklós tulajdonán felvett következő ingatlanokra: 636/60. hrsz. szántó és rétre 225 korona, 636/61. és 62. hrsz. szántó és rétre 1150 korona, 636/63., 64., 65., 636/66., 65. hrsz. szántó és rétre 3347 korona kiküldési árban elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1910. évi december hó 7-ik napján délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen és pedig házbéradó alá eső ingatlan a kiküldési ár felénél, egyéb ingatlan a kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem fog.

Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben az 1881. LX. te. 48. §-a alatt jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 6. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kitűzött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. te. 170. §-a értelmében bíróságnál történt előleges behelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1910. aug. hó 24.

Tanító Kálmán, kir. tszéki tkvtó.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszunnál és meghűléseknél, bedörzsölésésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevételekor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerüzemben kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. — Kisebbségi győzteszertára az „Arany oroszlán”-é, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

DARUVÁR FÜRDŐ

VASÁS- és ISZAPOS
HÓFORRÁSOK
34°-45° C.

Szlovénia, a Balvassói állomása.

Kies vidék, remek park, nagy erdő. Márvány-, porcellán- és tükörfürdők, lápfürdők. Fangó gyógykezelés és hideg-vizkúra, lég- és napfürdők, szabadban való fekvés. Kiváló gyógy-eredmények valamennyi női bajnál, vérszegénység, csuznál, közvényenél, valamint idegfájdalmaknál, különösen ischiasnál. Mérsékelt árak. Prospektussal szívesen szolgál a fürdőigazgatóság.

440/v. 1910. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. te. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 1909. V. 727/7 számú végzése által Spiegel Zsigmond végrehajthatónak 60 korona tőke, ennek 1908. évi auztus hó 21-től járó 5% kamatja, ugy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt 759 koronára becsült varrógép, szalmás gabona és 6 kas méhből álló ingóságok nyilvános árverés utján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Parasaszezen leendő eszközlésére 1910. szept. 10. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékoztatók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. te. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. te. 102. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1910. aug. hó 12-én.

Nagy Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Figyelmeztetés!

**A Schicht
szarvasszappan**

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas” védjeggyel!

Eladó

a Jákum-utca 10. szám alatti ház, állván 7 szoba, nagy előszoba, veranda, fürdőszoba, konyha, eselédshoba, mosókonyha és mellékhelyiségekből, az egész épület alapincézve, az udvaron egy két szoba és konyhából álló kis lakással, nemkülönb az udvaron egy 3 állásu istálló, takarmánkamra, kocsiszin és egy szobás kocsis lakásból, az udvaron nagy faskamrák és két zárt félszer, nagy udvarral és kerttel; a Verbőczy-utcai ház, állván 4 szoba, előszoba, veranda, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekből;

az Erzsébet királyné-utcai két lakásos ház, állván mind-egyik lakás 3 szoba, fürdőszoba, konyha, pince és mellékhelyiségekből;

a zalaegerszegi hegyen egy nagyon szép fekvésű szőlő uj nyaralóval együtt, mely áll 2 szoba, konyha, mellékhelyiségek, présház és pincéből.

Bővebb felvilágosítást ad

Morandini Román építőmester Csáktornya.

A múlt év szomorú tapasztalatai mindenkit meggyőzhettek arról, mily fontos dolog a szőlő-betegségek ellen idejében és kellő módon védekezni.

A szőlő peronoszpórája ellen a dr. Aschenbrand-féle

bordói por

a legbiztosabb és legtartósabb hatású szer.

Különösen jól jártak azok, akik a nagymértékben mutatózó fűrtperonoszpóra ellen a tudományos vizsgálatokból merített s idejében közzétett tapasztalatok szerint a permetezést a dr. Aschenbrand-féle

rézkénporral

való porozással egészítik ki.

Azért ne mulassza el senki, hogy ezentúl szőlőjét idejében és legalább kétszer dr. Aschenbrand-féle rézkénporral befújtsa.

A rézkénpor mellett a LISZTHARMATNAK egyetlen feltétlenül biztos ellenszere. Nemesak megóvja a bogyókat az infekciótól, hanem a megtámadott fűrtöket meg is gyógyítja.

Az Aschenbrand-féle porok árai Budapest raktár:

a bordói poré	
50 kg.-os zsákokban, kg.-kint	62 fillér.
10 és 5 kg.-os zsákokban, kg.-kint	66 „
2 kg.-os dobozokban, kg.-kint	67 „
a rézkénporé	
50 kg.-os zsákokban, kg.-kint	45 fillér
10 és 5 kg.-os zsákokban, kg.-kint	49 „
2 kg.-os dobozokban, kg.-kint	50 „

Ismertető füzeteket, használati utasításokat küld és a rendelések pontos teljesítéséért szavatol a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V. KERÜLET, ALKOTMÁNY-UTCA 31. SZ.

A por ezenkívül kapható és megrendelhető:

Gyarmati Vilmosnál Zalaegerszegen, Marton Izidornál Zalaoppányon, Freier Lipótnál Alsólendván, Fodor R. utódánál Csáktornayán.

BORSZEKI

az ásványvizek királya, angolkór és vrszegénység ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár Zalaegerszegen:

Fangler Mihály és Fia

fűszer- és csemege kereskedő cégnél.

Vadászok és a közönség figyelmébe.

Megérkeztek a vadász-idényre szükséges cikkek.

Legújabb szerkezetű, legjobb minőségű vadászfegyverek jutányosan kaphatók. Nagy választék forgópisztolyokban, töltényhüvelyekben, kemény és lágy sörét a a legolcsóbb árért.

Dus raktár mindennemű vasárunkban.

Horváth Imre Zalaegerszeg.

2852/1910.

A sümegi járás főszolgabírájától.

Árlejtési hirdetmény.

A „Marozalér“ és mellékágainak 3 évi időszakos tisztogatása tárgyában Zalavármegye alispánjának 7146/ni. 904 számú véghatározata értelmében a szükségessé váló

földmunkálatok teljesítésére

a következő feltételek mellett árlejtési hirdetményt bocsájtok ki:

1. Vállalkozók tartoznak a munkálatokat 1910 szeptember 26-án megkezdeni, megszakítás nélkül dolgozni úgy, hogy ez év végéig a munkálatot legalább az óhidi hidig elkészüljenek s az egész munkálatot kötelesek 1911 június 1-ig befejezni.

2. Vállalkozók nyilatkozni kötelesek, hogy a tisztogatási munkálatokat köbméterenként hány fillér egységár mellett vállalják el.

3. Vállalkozók kötelesek 1910 szeptember 19 én d. e. 8 órakor személyesen megjelenva a sümegi főszolgabírói hivatalos helyiségben ajánlataikat előszóval vagy írásban előterjeszteni, bántapénzt vállalkozók nem tartoznak letétbe helyezni, hanem kereseti összegüknek 10%-a biztosítékul minden részletfizetés alkalmával visszatartatik.

4. Vállalkozók az esetleg szükségessé váló meder elzárásokat, vizelterelést saját költségükön tartoznak eszközölni s azokat a munkálatok befejeztével ismét saját költségükön eltávolítani.

5. Vállalkozók a medertisztogatási munkálatokat tartoznak legalul, vagyis Dabrone, Mihályfa határában, a nagy Marozaléba való betorkolásnál megkezdeni és folytatólagosan megszakítás nélkül fölfelé haladva Óhid, Döbröcze, Kis- és Nagygörbő határában végezni, megjegyezvén, hogy a tisztogatandó mederszakaszok összes hossza mintegy 13 kilométer, a földmozgósítás mennyisége mintegy 8500 köbméter.

6. Vállalkozók tartoznak a munkálat teljes befejezése után az elkészült mederszakaszokon időközben bekövetkezett és a munkálatokból kifolyólag keletkezett eliszapolódást és egyéb meder megrongálódást saját költségükön helyreállítani, illetve után tisztogatni.

7. Vállalkozók részlet kiutalást csak 2000 köbméter földmozgósítás után, esetleg két-két hetenként igényelhetnek, a visszatartandó 10% biztosíték a munka teljes befejeztével, a felülvizsgálat megejtése után fog a vállalkozóknak kiutaltatni.

Sümeg, 1910. augusztus 25.

Főszolgabíró h.:

Farkas István

szolgabíró.

ERDÉLYI JENŐ gépész és elektrotechnikus gép- ZALAEGERSZEGEN.

Az ezredéves országos kiállítás elismerő oklevelével kitüntetve.

Telefon szám 43.

Készít:

fűrt, levert és ásott kutakat, szivattyukat, két csőbörrel működő, könnyű járású különleges kutszerkezeteket.

Gép, vas, fémpari és lakatos munkákat, drótfonatokat.

Villanyvilágítási, telefon és házi csengő berendezéseket.

Vizvezeték berendezéseket elektromotorral közvetlenül a kutból automatikus bekapcsolással. Légnymással működő vízvezetéseket kézi vagy géperőre.

Fürdő- és closet berendezéseket vízvezetékkel vagy anélkül. Csatornázásokat.

Javításokat és átalakításokat jutányosan eszközöl.